

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«КОМП'ЮТЕРНІ СИСТЕМИ ПЕРЕКЛАДУ»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 8 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

**ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада**

Горбуньова Соф'я Олегівна

старший викладач кафедри ділової
іноземної мови

Контактний телефон	+380955262047
Електронна адреса	sophiegorbuniova@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.dim.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

**ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада**

Панасенко Євгеній Олександрович,

доктор філософії
асистент кафедри української, іноземних мов та
перекладу

Контактний телефон	+38-095-545-10-87
Електронна адреса	postnovus@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	онлайн: електронною поштою за розкладом http://www.im.puet.edu.ua/ вкладка «Студентів»
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування та подальший розвиток у студентів практичних умінь і навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій, комп'ютерних систем і спеціалізованих програмних засобів у професійній перекладацькій діяльності.
Тривалість	Зкредити ЄКТС/90годин (лекції – 16год., практичні заняття – 20год., самостійна робота – 54 год.)

Форми та методи навчання	Практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; кейс-методи, міні-лекції, міні-проекти. Лекційний метод; метод вправ; проблемно-пошукові методи; методи контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання навчальних завдань, виконання домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання самостійної роботи; тестовий контроль. Підсумковий контроль: залік.
Пререквізити	ОК «Теорія перекладу», ОК «Практика перекладу з англійської мови»
Постреквізити	Перекладацька практика
Мова викладання	Українська, англійська.

Перелік компетентностей, які забезпечує зазначена навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями .</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел .</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів (залежно від обраної спеціалізації).</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1. Історія та особливості комп'ютерного перекладу		
Тема 1. Історія машинного перекладу	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.

Тема 2. Особливості машинного перекладу	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.
Тема 3. Автоматизований переклад	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.
Модуль 2. Комп'ютерні системи перекладу як інструментарій сучасного перекладача		
Тема 4. Автоматизований переклад та проблема штучного інтелекту	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.
Тема 5. Види та форми комп'ютерного перекладу	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.
Тема 6. Системи автоматизованого перекладу II рівня	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням,

		аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.
Тема 7. Автоматизовані словники	Відвідування практичних занять; захист домашнього завдання; обговорення теоретичного та практичного матеріалу (усні відповіді); виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Виконання завдань з письмового перекладу із використанням комп'ютерних систем перекладу, зокрема перекладацьких пам'ятей, термінологічних баз і систем машинного перекладу; опрацювання текстів різних жанрів із подальшим постредагуванням, аналізом якості перекладу та дотриманням професійних стандартів перекладацької діяльності.

Інформаційні джерела

Основні

1. Ваховська О.В. Основи комп'ютерної лінгвістики: навчально-методичний посібник. Київ: КНЛУ, 2023. 112с.
2. Долинський Є. В., Скиба К. М. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача: навчальний посібник. Хмельницький: ХНУ, 2016. 196 с.
3. Kenny, D. Machine translation for everyone: Empowering users in the age of artificial intelligence. (*Translation and Multilingual Natural Language Processing 18*). Berlin: Language Science Press. 2022. DOI: 10.5281/zenodo.6653406.
4. Панасенко Є.О. Проблеми перекладу комп'ютерної лексики з англійської на українську мову. Лінгвістика. Збірник наукових праць. Полтава: ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2024. №2 (50). С.108-117. URL: <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2024-2-50-108-117>
5. Teng, M., & Wu, S. (2024). Towards responsible machine translation: ethical and legal considerations in machine translation: edited by Helena Moniz and Carla Parra Escartín, Gewerbestrasse 11, 6330 Cham, Switzerland, Springer, 2023, 233 pp., Social Semiotics, 1–4. URL: <https://doi.org/10.1080/10350330.2024.2366288>

Додаткові

1. Пожар А. А., Стеценко В. В., Кобзар О. І., Іщенко В. Л., & Горбуньова С. О. Лінгвостилістичні характеристики рекламних слоганів у сучасному медіапросторі. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 12(42). С. 963-979. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/16015>
2. Іщенко, В. Л., Горбуньова, С. О. (2022). Особливості передачі англійських заголовків українською мовою з урахуванням адресованості тексту (на матеріалі епізодів телесеріалів). *ЛІНГВІСТИКА*, (1 (45), 80-89. <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2021-1-45-80-89>
3. Іщенко, В. Л., Горбуньова, С. О., & Стеценко, В. В. (2023). Структурно-семантичні характеристики термінологічної лексики в художньому творі та особливості її перекладу (на матеріалі роману Джона Грішема «Фірма»). *Лінгвістика: зб. наук. пр.* Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. № 1(47). С. 121-132. <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2023-1-47-121-132>
4. Dupont, Q. The Cryptological Origins of Machine Translation, from al-Kindi to Weaver. Amodern. 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/319529566_The_Cryptological_Origins_of_Machine_Translation_from_al-Kindi_to_Weaver

Електронні ресурси

1. DeepL. URL: <https://www.deepl.com/en/translator>
2. AmazonTranslate URL: <https://aws.amazon.com/translate/>
3. QuillBot. URL: <https://quillbot.com/>
4. LokaliseAI. URL: <https://lokalise.com/ai>
5. Grammarly. URL: <https://www.grammarly.com/>

6. MicrosoftTranslator. URL: <https://www.deepl.com/en/translator>
7. Reverso URL: <https://www.reverso.net/>
8. Dictionary.com URL: <http://dictionary.reference.com/>
9. Thesaurus. URL: <http://thesaurus.reference.com/>
10. Translation & interpreting. URL: <http://www.onelook.com/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Комп'ютерні системи перекладу», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- ПЗ для автоматизованого перекладу SDL Trados Studio (26.05.2025 р. – зареєстровано 18 студентів та 2 викладача).
- Веборієнтована платформа для управління перекладами та локалізацією <https://crowdin.com/>
- Веборієнтована платформа для управління перекладами та локалізацією <https://www.matecat.com/>
- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Можливість перезарахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/>, платформа EdEra <https://ed-era.com/>, платформа Coursera <https://www.coursera.org/>, платформа RWS <https://www.rws.com/> та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

<https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль1(теми1-3): виконання навчальних завдань (15балів);виконання домашніх завдань (15 балів); виконання самостійної роботи (10 балів); тестовий контроль (10 балів).	50
Модуль2(теми4-7): виконання навчальних завдань (15балів);виконання домашніх завдань (15 балів); виконання самостійної роботи (10 балів); тестовий контроль (10 балів).	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	5
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 15 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни